
Pedagogisch beleidsplan Peuteropvang De Duikertjes

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Missie van de peuteropvang	4
2. Pedagogische visie	5
3. Pedagogisch handelen in de praktijk	6
3.1 Emotionele veiligheid	
3.2 Persoonlijke competentie	
3.3 Sociale competentie	
3.4 Waarden en normen	
3.5 Interactievaardigheden	
4. Praktische zaken	10
4.1 Werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van groepen	
4.2 Buiten de stamgroep	
4.3 Dagprogramma	
5. Wenbeleid	12
6. Mentorschap	13
7. Volgen van de ontwikkeling en de doorgaande lijn basisonderwijs	14
8. Zorg voor ontwikkeling en signaleren kindermishandeling	15
9. Inzet en begeleiding stagiairs en vrijwilligers	16
10. Samenwerking met ouders	11

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleid van Peuteropvang De Duikertjes. Daarin beschrijven we het beleid voor ieder die werkzaam is bij de peuteropvang volgens de gestelde eisen vanuit de Wet Kinderopvang. We beschrijven hoe bij De Duikertjes invulling wordt gegeven aan de aspecten van verantwoorde opvang. Medewerkers laten zich bij de omgang met de kinderen leiden door het actuele pedagogisch beleid. Het is tevens uitgangspunt bij besprekingen en vergaderingen voor besluiten rondom pedagogisch handelen, scholing. Medewerkers worden ondersteund door de coördinator en de pedagogisch beleidsmedewerker/coach en de IB-er bij het pedagogisch handelen volgens dit beleid. Het beleid wordt eens in de twee jaar geëvalueerd. Over alle inhoudelijke wijzigingen van het pedagogisch beleid wordt advies van de oudercommissie gevraagd. Het pedagogisch beleid maakt onderdeel uit van diverse beleidsstukken en documenten, zoals bijvoorbeeld de Meldcode Kindermishandeling, het kind-volgsysteem (Leerlijnen) en de informatie naar ouder(s)/verzorger(s). Het pedagogisch beleid is voor ieder beschikbaar. Op de website staat altijd een actuele versie. We vinden het belangrijk om transparant te zijn over de wijze waarop we met de kinderen omgaan en zijn aanspreekbaar op de inhoud van dit beleid. Vooropgesteld dat het de hartelijke, liefdevolle inzet van onze pedagogisch medewerkers is die maakt dat kinderen floreren bij De Duikertjes. Beleid vervangt dit niet, maar biedt het professionele verantwoorde kader daartoe.

Hoofdstuk 1

Missie van de peuteropvang

De missie van de peuteropvang is het op reformatorische grondslag bieden van een **verantwoorde opvang** aan peuters. De peutergroep betekent een verrijking van de belevingswereld van het jonge kind omdat ze in contact komen met andere kinderen. Op deze manier vormt de peutergroep met een op zichzelf staand pedagogisch milieu, een aanvulling op de thuissituatie. Voor alle kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar willen we optimale ontwikkelingskansen creëren door het aanbieden van veelzijdige en passende speelmogelijkheden.

Deskundige pedagogisch medewerkers **volgen en stimuleren** de ontwikkeling van een kind met het aanbod op de peuterspeelzaal. Ze bereiden kinderen voor op het basisonderwijs. Er wordt in begeleiding, aanpak en activiteiten zorg gedragen voor een **doorlopende ontwikkellijn** met het basisonderwijs. De peuteropvang heeft dus zowel een opvoedkundige als ondersteunende taak.

Hoofdstuk 2

Pedagogische visie

De reformatorische peuteropvang De Duikertjes heeft als grondslag het eeuwig onveranderlijk Woord van God. De heilswaarden, daarin geopenbaard, vindt zij uitgedrukt in de Drie Formulieren van Enigheid, zoals die zijn vastgesteld door de Dordtse Nationale Synode van 1618- 1619 (art. 2 statuten). Deze opdracht is verwoord in Deuteronomium 6 vers 6 en 7: *“En deze woorden die Ik u heden gebied, zullen in uw hart zijn. En gij zult ze uw kinderen inscherpen, en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op de weg gaat, en als gij nederligt en als gij opstaat.”* Wij hopen zo een instrument te zijn om bij de peuters een basis te leggen voor de noodzaak en de mogelijkheid van bekering.

In hun handelen willen pedagogisch medewerkers zich laten leiden door deze beginselen. Van ouders/verzorgers wordt bij aanmelding van hun kind gevraagd deze grondslag te onderschrijven. De Bijbelse normen en waarden zijn voor ons ook uitgangspunt in levensstijl.

Met het oog hierop komen de Bijbelse noties aan de orde in de volgende zaken:

- De eerbied voor God en Zijn Naam;
- De plaats die de Bijbel, het gebed en de psalmen innemen op de peuteropvang;
- Het bijbrengen van liefde tot Gods Woord en wet en de betekenis daarvan voor het dagelijks leven;
- De verwondering óver, en eerbied vóór Gods scheppingswerk;
- Het respecteren van de specifieke gaven die elk mens van God gekregen heeft;
- Gehoorzaamheid aan allen die over ons gesteld zijn;
- De respectvolle omgang van pedagogisch medewerkers met de kinderen;
- De aandacht voor het individuele kind;
- De visie op het hanteren van opvoedingsmiddelen: beloning, straf, praten en uitleggen;
- De keuze van thema's en spelmateriaal t.b.v. een leerrijke omgeving;

We hebben oog voor het ontwikkelingsniveau van een peuter en zijn ons ervan bewust dat met name ons voorbeeld peuters uitnodigt om bovengenoemde aspecten van de visie te leren.

We beschrijven ons pedagogisch handelen aan de hand van de vier pedagogische basisdoelen. Deze gelden als uitgangspunt voor de peuteropvang om de ontwikkeling van de peuters te stimuleren:

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competenties
4. Het eigen maken van waarden en normen.

Hoofdstuk 3

Pedagogisch handelen in de praktijk

3.1 Het bieden van emotionele veiligheid

We bieden de kinderen een veilige, leerzame omgeving. Veiligheid en geborgenheid zijn noodzakelijk voor een peuter om open te staan voor nieuwe ervaringen.

De peuteropvang is vaak de eerste stap buiten de thuissituatie, dus is het belangrijk dat het kind zich op de peuteropvang “thuis” voelt én zichzelf kan zijn. Wij willen dat een kind zich begrepen en beschermd voelt. Dit doen wij door:

- Emotionele begeleiding bieden. Kinderen mogen hun gevoelens uiten. We troosten kinderen als ze verdrietig zijn. We prijzen hen als ze iets geleerd hebben, bij goed luisteren en hun best doen (niet in de eerste plaats bij resultaat).
- Respect hebben voor de autonomie. Ieder kind is uniek. We nemen tijd om ieder kind te leren kennen. We spreken kinderen individueel aan en passen ons handelen aan op de eigenheid van het kind. We tasten voortdurend af wat een kind didactisch nodig heeft. Wanneer een zachte toon, wanneer streng kijken, wanneer humor. Wanneer is nabijheid en bescherming nodig, wanneer kunnen we een kind aanmoedigen om iets zelf te doen.
- Ieder kind accepteren zoals het is. We letten erop dat een kind zich veilig voelt in de groep en zijn plekje in de groep heeft. In de groep leren we kinderen dat ze elkaar helpen, voor elkaar zorgen en dat iedereen erbij hoort. Als gedrag van een kind leidt tot onveilig voelen van andere kinderen wordt dit besproken. We spreken elkaar aan op voor-afkeur als dit aan de orde is.
- Het stellen van duidelijke regels en het bieden van een duidelijke structuur.
- Vaste rituelen, voorspelbaarheid.
- Informatie en uitleg te geven over de dagelijkse gang van zaken in de groep.
- Kinderen altijd in beeld hebben. Ze spelen niet zonder toezicht. De groepsruimte zowel als de buitenruimte zijn overzichtelijk voor de pedagogisch medewerker om alle kinderen in beeld te hebben.
- We corrigeren het kind bij ongewenst gedrag. (bijvoorbeeld pijn doen, kapot maken van spullen e.d. gedrag dat inbreuk doet op eigen welzijn en dat van andere kinderen)
- Correctie bestaat uit zo nodig een time-out, verbale berisping, benoemen gewenste gedrag, excuus/sorry, relatie herstel (nu is het weer goed), bij gewenst gedrag compliment daarvoor.
- Het aanbieden van activiteiten waarbij aandacht is voor het leren kennen van emoties.

3.2 Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Het spel en samen spelen met leeftijdsgenootjes vormt de kern van onze peuteropvang.

Respect voor eigenheid is belangrijk voor het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van de peuter. Het bevordert de betrokkenheid van de peuter bij zijn spel. Taal is een belangrijk aspect van de persoonlijke ontwikkeling van de peuter. We bieden veel taal aan en volgen de ontwikkeling bij ieder individueel kind. Bij respect hebben voor eigen keuzes van de peuter houden we rekening met karakter en achtergrond van het kind/gezin.

Wij willen dit bereiken door:

- De peuter ruimte te geven om te experimenteren en te ontdekken.
- Positief te reageren op wat de peuter doet.
- Zo min mogelijk het spel van de peuter te verstoren.

- De peuter de gelegenheid geven om het zelf te ontdekken. (Bijvoorbeeld: wat kan ik met dit materiaal?)
- Open te staan voor wensen en ideeën van de peuter.
- Zijn verjaardag te vieren.
- Veel taal aan te bieden. In de kringgesprekken lezen we voor, we voeren gesprekjes naar aanleiding van een boek. We voeren themagesprekken. We hebben prentenboeken om kinderen zelf te laten vertellen wat ze zien. We spreken Nederlands. We praten met de kinderen, we leggen uit. We moedigen kinderen aan om iets goed uit te spreken door een fout uitgesproken woord te herhalen in goed Nederlands. We zijn uitnodigend om kinderen zelf te laten praten. We laten ze uitpraten en helpen ze om zelf hun zinnen af te maken.
- Zelfredzaamheid te stimuleren bij bijvoorbeeld toiletgang en buitenspelen. We kijken wat het kind zelf kan. Dat mag het zelf doen. Wat lukt nog niet, dat oefenen we samen tot het lukt. We prijzen zowel de inspanning als de vooruitgang die het kind boekt. Wat vandaag nog niet lukt, lukt morgen wel.
- Buitenspel en gymactiviteiten aan te bieden. We hebben diverse fietsen en ander materiaal voor buiten spelen. We spelen dagelijks buiten.
- De fijne motoriek te ontwikkelen door bijvoorbeeld knippen, kleuren bij het knutselen en spelen met kleine blokjes.

3.3 Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van de sociale competentie

De peuterleeftijd is een belangrijke periode voor de sociale ontwikkeling.

We bieden kinderen de mogelijkheid om contacten te leggen en te leren van de groep.

Door middel van spel, materialen, vrij spel en kleine activiteiten afgestemd op de leeftijdsgroep spelen en ontdekken kinderen. Spelen de jongste peuters nog voornamelijk naast elkaar, de oudere peuters zijn vaak al in staat tot samenspel, rollenspel en samen delen. Onder sociale omgang verstaan wij alle intermenselijke relaties. De omgang met elkaar wordt gekenmerkt door respect, rekening houdend met een ander, maar ook (leren) opkomen voor jezelf.

Deze ontwikkeling begeleiden wij door:

- Het goede voorbeeld van de pedagogisch medewerker.
- Ongewenst sociaal gedrag te corrigeren en gewenst gedrag te prijzen.
- Uitleg te geven over het gedrag van peuters en pedagogisch medewerkers, zodat de peuters het begrijpen en leren ermee om te gaan.
- Door (kring) spelletjes, waarbij aspecten zoals op je beurt wachten, luisteren naar elkaar en samen plezier hebben, aan de orde komen.
- In kringgesprekjes kinderen ruimte te bieden iets te vertellen over thuis, familiegebeurtenissen die hen bezighouden.
- Het aanbieden thema-materialen aan in de ruimte voor vrij spel. Daarmee kunnen kinderen vanuit eigen fantasie samen spelen.
- Aansluiten bij wat in de groep leeft.
- Het vieren van verjaardagen van het kind. De jarige mag trakteren.
- Het vieren van geboorte van een broertje of zusje. Grote broer, zus mag trakteren.

3.4 Het eigen maken van waarden en normen

In onze maatschappij gelden normen en waarden, die noodzakelijk zijn om het sociale verkeer tussen mensen in goede banen te leiden. Zij maken dat men zich veilig voelt in de omgeving. Het is zaak dat wij onze kinderen opvoeden tot gelovige maatschappelijke personen, die respect hebben voor de geldende normen en waarden, en voor de eigenheid van het individu en de eigen cultuur en die van

anderen. We hanteren de Bijbel bij het overdragen van waarden. In de Bijbelse boodschap liggen belangrijke lessen die kinderen helpen om hun plek in de maatschappij te begrijpen.

Dit doen wij door:

- Het aanbieden van Bijbelverhalen (platenbijbel) het uitleggen van de boodschap in het verhaal en het voeren van gesprekjes erover.
- Het zingen van Bijbelse psalmen en liedjes.
- Kinderen bij te brengen hoe we met elkaar omgaan. Welke regels we hanteren (elkaar geen pijn doen, respect voor de ander, voor de spullen van een ander). We praten erover en leggen dit uit.
- De voorbeeldfunctie van de pedagogisch medewerker in hoe zij omgaat met collega's en de kinderen.
- We bieden thema's aan die kinderen kennis bieden over de maatschappij waarin zij leven.

3.5 Interactievaardigheden

In de communicatie en omgang met de kinderen maakt de pedagogisch medewerker gebruik van interactievaardigheden om de bovengenoemde basisdoelen te realiseren. Hieronder zijn de zes interactievaardigheden (van Riksen-Walraven) benoemd, onderverdeeld in basisvaardigheden en educatieve vaardigheden. Het goed inzetten van de interactievaardigheden bepaalt grotendeels de kwaliteit van de voorschool. De middelen waar medewerkers over beschikken zijn 'de groep', 'de ruimte', 'activiteiten' en 'spelmateriaal'.

Basis -interactievaardigheden

1. Sensitieve responsiviteit (emotionele steun bieden)

De pedagogisch medewerker is gevoelig voor de signalen die een kind afgeeft, door goed te kijken naar het kind en te proberen te begrijpen wat het bedoelt. Ze reageert op de juiste manier op deze signalen. Door o.a gevoelens en emoties te benoemen en te verwoorden wat een kind mee maakt. Dat ze hier begrip voor heeft en het kind hierin ondersteunt.

2. Respect voor autonomie van het kind

De pedagogisch medewerker ziet en erkent alle kinderen in de groep als individuen. De pedagogische medewerker geeft ruimte aan de kinderen. Ze stimuleert actief dat kinderen zelf iets doen. En op hun eigen manier.

3. Structureren en grenzen stellen

Hierbij gaat het erom dat de pedagogisch medewerker de kinderen op een goede manier duidelijk kan maken wat zij van de kinderen in de groep verwacht en hoe ze ervoor zorgt dat de kinderen zich daaraan houden.

Educatieve interactievaardigheden

1. Praten en uitleggen

De hele dag communiceren pedagogisch medewerkers met de kinderen. Zowel verbaal als non-verbaal. Jonge kinderen leren taal door te communiceren met volwassenen en andere kinderen. De pedagogisch medewerker benoemt wat ze doet en wat er gebeurt. Ze benoemt gevoelens van de kinderen en gaat daarbij steeds na of ze de intentie van de kinderen goed verwoord heeft. Ze past zich aan het begripsniveau en de interesse van de kinderen.

2. Ontwikkelingsstimulering

Dit gaat over de acties die de pedagogisch medewerker onderneemt om kinderen te stimuleren om kinderen te begeleiden bij het vergroten van kennis en vaardigheden, passend bij het ontwikkelingsniveau en het potentieel van de kinderen. Het gaat daarbij om verschillende

ontwikkelingsgebieden. (Motorische ontwikkeling, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden, sociaal emotionele vaardigheden en creatieve vaardigheden)

3. Begeleiden van (positieve) interacties tussen de kinderen

De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat kinderen zich veilig en vertrouwd met elkaar voelen. Ze stimuleert verbondenheid in de groep en een wij gevoel door rituelen en positieve aandacht voor alle kinderen. De pedagogisch medewerker leidt niet alleen negatieve situaties, zoals ruzie, in goede banen. Maar zij merkt ook positieve interacties tussen kinderen op. Ze waardeert en belooft de positieve interactie.

Hoofdstuk 4

Praktische zaken

4.1 Werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van groepen

De groepen van De Duikertjes bestaan uit maximaal 16 kinderen van 2,5 - 4 jaar. Op iedere groep staan twee vaste pedagogisch medewerkers. Het programma van de groep heeft een vaste indeling. Dit vinden we belangrijk in verband met de behoefte van kinderen aan voorspelbaarheid. Er zijn vaste momenten van vrij spelen, buitenspel, de kring. De kinderen worden door de pedagogisch medewerkers meegenomen in de verschillende onderdelen van het dagdeel door uitleggen wat er gaat gebeuren. Met behulp van dagritme kaarten kan een kind het verloop van het dagdeel volgen. Kinderen helpen met opruimen na het spelen.

4.2 Buiten de stampgroep

We verlaten de stampgroep voor het spelen op het afgesloten plein. Dit doen we onder begeleiding van eigen vaste pedagogisch medewerkers. Kinderen lopen samen aan een wandelkoord en zingen een liedje. En zo nu en dan vindt er een excursie plaats, bijvoorbeeld naar de (kinder)boerderij. De twee groepen gaan gezamenlijk onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers er op uit. De verhouding van aantal medewerkers is net als bij de activiteiten binnen. Er gaan ook ouders mee. Zij zijn boventallig, bieden extra handen. Voor de veiligheidsvoorwaarden zie *Beleidsplan veiligheid en gezondheid*. In alle gevallen blijven eigen pedagogisch medewerkers bij de kinderen.

4.3 Dagprogramma

8.35u – 9.00u	Inloop	Ouders brengen kinderen binnen, kinderen mogen spelen/ puzzelen / kleuren / boekjes lezen.
9.00u	In de kring	Kinderen gaan in de kring zitten en ouders gaan weg.
	Beginnen en bidden	Kinderen welkom heten en bidden
	Zingen	Psalmen en welkomstversjes
	Bijbelvertelling	A.d.h.v. Kijk- en Luisterbijbel
9.30u	Spelen en werken of buiten spelen	
10.30u	Eten en drinken	
	Kringactiviteit	
11.00u	Spelen en werken of buiten spleen	
12.00u	In de kring, Eindigen	Zingen van diverse liedjes en doen van bewegingsspelletjes. Eindigen met gebed
12.15u	Kinderen opgehaald	Ouders halen kinderen in de klas op

In de tabel is een globale dagindeling weergegeven. Speeltijden en activiteiten kunnen worden aangepast bij speciale gelegenheden, zoals het vieren van een verjaardag, feest, weersomstandigheden of voor rust in de groep.

4.4 Teamoverleg

Het overleg vindt een keer per twee maanden plaats. Pedagogisch medewerkers leveren ieder punten ter bespreking in. De coördinator leidt het teamoverleg en ondersteunt pedagogisch medewerkers in hun werkzaamheden.

Hoofdstuk 5

Wenbeleid

Als een peuter voor het eerst naar de peuteropvang komt, is alles nieuw. Elk kind gaat hier verschillend mee om. Er zijn kinderen die staan te trappelen van enthousiasme en er zijn kinderen die huilend binnengebracht worden. Daarom is de wenperiode voor elk kind anders en is de aanpak ook verschillend. Over het algemeen is het voor een jonge peuter fijn als degene die hem brengt even de tijd neemt om rond te kijken en hem/haar op het gemak probeert te stellen. Als het dan tijd is om afscheid te nemen, is het wel de bedoeling dat er ook echt afscheid genomen wordt. Een dikke knuffel, even zwaaien, vertellen wat mama/papa/verzorger nu gaat doen, het kind moet weten waar het aan toe is. Het is dus niet de bedoeling dat mama/papa/verzorger weg gaat zonder dat het kind dat weet. Duidelijkheid biedt ook veiligheid. Het ene kind zal hier genoeg mee nemen, een ander zal hartverscheurend huilen, een derde zal boos worden. Toch is het belangrijk om juist nu consequent te zijn en als ouder/verzorger niet meer terug te komen of te twijfelen in het bijzijn van het kind. Na een korte of wat langere periode raakt elk kind gewend aan het afscheid.

Omdat de eerste keer naar de peutergroep gaan zowel voor het kind als de ouder erg spannend is, volgen hier enkele handvatten om het gemakkelijker te maken:

- We Informeren het kind van tevoren goed over wat er gaat gebeuren en vertellen er ook bij dat de ouders hem/haar weer komt ophalen.
- Kinderen ontvangen voor de start een welkomsbrief (met informatie over o.a. de dagindeling) en een welkomstkaart, zodat ze weten wanneer de eerste keer is. En ook dat ze zich welkom voelen.
- We bieden gelegenheid dat het kind een knuffel of een ander vertrouwd voorwerp meeneemt als het daarmee getroost kan worden. Ieder kind heeft een eigen lade waar de knuffel in kan worden gelegd of uit kan worden gepakt naar eigen behoefte.
- We zorgen ervoor dat de ouder/verzorger bereikbaar is, zodat de medewerkers contact op kunnen nemen als het verdriet te groot is.
- We vragen ouders altijd tegen hun kind te zeggen dat ze weggaan en het afscheid zo kort mogelijk te houden.
- Bij de eerste keren komen geven we het kind veel persoonlijke aandacht.
- Een kind mag naast een van de medewerkers zitten in de kring. Dit biedt veiligheid in de groep.
- De medewerker die niet de leiding heeft, ontfermt zich over de nieuwe kinderen en helpt hen hun weg te vinden. Ze volgt hen, praat met ze, legt uit, laat zien en moedigt aan om te spelen (alleen en met andere kinderen).
- Het komt regelmatig voor dat er meer nieuwe kinderen tegelijk komen. Het dagprogramma van de groep wordt daarop afgestemd. Met name is het belangrijk dat er veel aandacht is voor nabijheid, troosten. Maar ook het leren van de namen, uitleg bij alles. “Wat gaan we doen.” “Wat spreken we af.” Eenvoudige activiteiten, weinig tijdsdruk. Interactievaardigheid ‘praten en uitleggen’ wordt veelvuldig toegepast, zodra kinderen de kans krijgen om te begrijpen wat er gebeurt. Dit draagt tevens bij aan het veilig voelen.

Hoofdstuk 6

Mentorschap

In onze missie noemen we dat we ieder kind een stapje verder willen brengen in zijn of haar ontwikkeling. Daarvoor is het nodig dat ieder kind voldoende individuele aandacht krijgt.

Daarom wordt aan ieder kind een mentor toegewezen. Een mentor is altijd een vaste beroepskracht op de groep, die werkzaam is op een van de dagdelen waarop het kind naar de opvang komt. De Duikertjes werkt met vaste medewerkers op iedere groep.

De mentor is aanspreekpunt voor ouders als het gaat om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Zij voert de 10-minuten. En ook als het gaat om meer praktische zaken, zoals regelen van verjaardag en afscheid heeft de mentor regelmatig contact met ouders. Daarnaast is, indien nodig, de mentor de aangewezen persoon om andere professionals in te schakelen bij zorgen om het kind.

De kinderen worden bij start van bezoek aan de peuteropvang gekoppeld een van de pedagogisch medewerkers afhankelijk van het dagdeel dat ze komen. De ouders worden op de hoogte gesteld wie de mentor van hun kind is. Kinderen worden ook op de hoogte gebracht wie hun mentor is. Uiteraard is er tussen de andere pedagogisch medewerker en ouders contact over hun kind. Bij overgang naar een nieuwe groep kan een kind een andere mentor krijgen. Of als hun mentor langdurig afwezig is. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht. Op de groep is een lijst aanwezig met verdeling van kinderen per mentor.

Hoofdstuk 7

Het volgen van de ontwikkeling en de doorgaande lijn basisonderwijs

---

Wij volgen de kinderen tot het vierde levensjaar in hun ontwikkeling met behulp van de het observatie- en registratiemodel Leerlijnen Jonge Kind. We kunnen zo van elk kind bijhouden waar het ongeveer zit in zijn ontwikkeling en ook of een kind zich ontwikkelt volgens zijn leeftijd. Er zijn verschillende leerlijnen, onder andere voor motoriek, spel, taal, rekenen en een sociaal- emotionele lijn. De stapjes in de ontwikkeling worden in die leerlijnen beschreven en zo is de ontwikkeling van elk kind goed te begeleiden.

Vlak voor de overgang naar de basisschool krijgt de ouder een gesprek met de pedagogisch medewerker. De ouder ontvangt verslag van de uitkomst van de observaties. Bij zorgen om de ontwikkeling van de peuter vindt een warme overdracht plaats tussen de pedagogisch medewerker van De Duikertjes en de leerkracht van groep 1. In het digitale systeem van Leerlijnen Jonge Kind zijn de peuterregistraties toegankelijk voor zowel pedagogisch medewerkers als de leerkracht van groep 1. Ouders zijn op de hoogte en geven daarvoor toestemming bij de aanmelding voor de peuteropvang. Bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind worden in deze overdracht ook doorgegeven aan de basisschool. Zo kan de leerkracht aansluiten bij wat er op de peuteropvang al bekend is. Vrijwel alle kinderen van de peuteropvang bezoeken ook de "eigen" basisschool. Als ouders hun kind naar een andere school brengen of tussentijds verhuizen wordt de overdracht na toestemming van ouders aan betreffende school gestuurd. Hetzelfde geldt ook in geval een kind direct bij de start in groep 1 een BSO bezoekt. Indien ouders geen toestemming geven voor het doorgeven van de kindgegevens, worden alle kindgegevens van de peuteropvang vernietigd (zie privacyreglement).

Hoofdstuk 8

Zorg bij ontwikkelingsachterstand of kindermishandeling

Pedagogisch medewerkers signaleren bijzonderheden in de ontwikkeling en het gedrag bij kinderen in de alledaagse activiteiten. Pedagogisch medewerkers hebben hierin een opmerkelijke houding en brengen ook hun 'onderbuikgevoel' ter sprake bij collega's en leidinggevende. Ook een 'vaag vermoeden' wordt uitgesproken. We benutten de observaties van het welbevinden en betrokkenheid uit het programma Leerlijnen om achterstand specifiek in beeld te brengen. Elk jaar worden alle peuters tweemaal besproken aan de hand van gemaakte observaties. Dit gebeurt in een geplande groepsbespreking met de groepsleidsters en de intern begeleider. Voorafgaand aan dit gesprek bezoekt de intern begeleider de groep. Worden er tussentijds (nieuwe) signalen opgemerkt, dan bespreken pedagogisch medewerkers dit meteen met de ib-er.

De zorgen rond de ontwikkeling van een kind worden altijd door de pedagogisch medewerkers met de ouders besproken. Bij inschakelen van professionele ondersteuning is instemming van de ouders noodzakelijk. Zij blijven immers de verantwoordelijken voor hun kind. Zo kan het voorkomen dat geadviseerd wordt om een deskundige te betrekken voor logopedische hulp of extra observaties door een externe pedagoog. Dit gebeurt na toestemming van de intern begeleider.

Voor het signaleren van kindermishandeling hanteren we de Meldcode Kindermishandeling voor de branche kinderopvang.

De pm-ers hebben een duidelijke signalerende taak. Zij zien de kinderen regelmatig en zien opvallend of afwijkend gedrag. Bij deze vermoedens wordt niet gewacht tot een volgende observatie, maar is directe actie van groot belang. De leidinggevende steunt pm-ers in deze taak en geeft sturing aan de uitvoering van de Meldcode. De Meldcode staat jaarlijks op de agenda van het teamoverleg. Diverse aspecten worden besproken om te zorgen dat pedagogisch medewerkers de deskundigheid in huis hebben voor hun taak, waaronder het herkennen van signalen en hoe te signaleren.

Hoofdstuk 9

Inzet stagiaires en vrijwilligers

Er zijn niet altijd stagiaires of vrijwilligers op de groepen aanwezig. Wel bieden we de mogelijkheid wanneer de gelegenheid zich voordoet. Stagiaires en vrijwilligers zijn aanwezig onder eindverantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker en voeren slechts ondersteunende taken uit in de verzorging van individuele kinderen en bij groepsactiviteiten. We hanteren voor hen een eigen taakbeschrijving (zie *Stagebeleid*, *Vrijwilligersbeleid*). Zij worden bij hun taken begeleid door een van de beroepskrachten.

Hoofdstuk 9

Samenwerking met ouders

We werken in de zorg voor de kinderen samen met ouders. Allereerst hebben we contact met ouders over hun eigen kind. We stellen ons open op en tonen begrip en waardering. Een ouder is nauw betrokken bij het eigen kind en zal soms anders kijken dan wij als pedagogisch medewerker. Bij uiteenlopende standpunten respecteren we de ouder, tegelijkertijd wegen we op basis van onze professionele verantwoordelijkheid af welke lijn wij volgen. We gaan ervan uit dat indien helder gecommuniceerd wordt ouders en medewerkers elkaar kunnen vinden. Het gezamenlijke belang is namelijk het welbevinden van het kind. Er is wekelijks contact met ouders bij halen en brengen. Ouders kunnen meer betrokken zijn bij De Duikertjes door deelname aan uitjes. De oudercommissie van de Eben-Haëzerschool is ook de oudercommissie van De Duikertjes. In deze oudercommissie nemen ook ouders van de peuteropvang deel. Komt het voor dat er een jaar geen ouders van de peuteropvang in de oudercommissie van de Eben-Haëzerschool zitten, dan benaderen wij daar actief de ouders van de peuteropvang voor.

Geschillen kunnen door ouders en door de oudercommissie worden ingediend bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Ook heeft de Stichting Peuteropvang op Gereformeerde Grondslag een klachtenregeling.